



# PODKONICKÝ *Spravodaj*

Ročník XVI.

Číslo 11

November 2018

## *Vážení Podkoničania,*

*chcem sa vám veľmi poďakovať za dôveru, ktorú ste mi pred štyrmi rokmi dali. Z vašej vôle som sa stal vtedy druhým najmladším starostom v okrese Banská Bystrica. Bola to pre mňa veľká česť a obrovská životná skúsenosť budovať a rozvíjať našu obec.*

*Som rád, že v Podkoniciach sme zaznamenali veľmi vysokú účasť voličov na voľbách. Hovorí to o silnom angažovaní nás všetkých do obecnej politiky. Účasť voličov bola viac ako 70 %. Vybrali sme nového starostu a aj nové obecné zastupiteľstvo.*

*Pevne verím, že sa novému starostovi podarí nadviazať na to dobré, čo sa v posledných štyroch rokoch podarilo. Prioritou nového vedenia obce by malo byť okrem iného aj pokračovanie v začatom trende infraštruktúrnych projektov, akými boli a budú opravy ciest a vodovodu. Z tých menších projektov je to boj o zachovanie malotriedky. Ide o náročný boj, keďže starších je viac ako mladších. A ak sa nezmení situácia s novou výstavbou rodinných domov v najbližších štyroch rokoch, škola bude na hrane udržateľnosti. A to by bola veľká škoda, keby sme prišli aj o školu, ktorú budovali naši predkovia.*

*Nesmieme však zabudnúť ani na našich najstarších a dúfam, že sa bude pokračovať v jednaniach, kde a či bude denný stacionár v Podkoniciach. Mrzí ma však, že sa pred voľbami zo strany niektorých kandidátov viedla veľmi nenávisťná kampaň. Častokrát som počúval, ako sa agituje po domoch v prospech toho či iného kandidáta, rôznymi zavádzajúcimi rečami. Ako som zadĺžil dedinu a podobné dezinformácie, ktoré sa nezakladajú na pravde. V poslednej predvolebnej diskusii som bol obvinený z klamstva, že som nerokoval o dennom stacionári s pánom farárom. Považujem to za hanbu správania sa. Nedostatok pokory jedného voči druhému. Každý máme právo na názor, ale rozhodne by sa nemal zakladať na neznalosti základných faktov či priam na lži. Neurážať a nekydať na druhého, stále považujem za základný predpoklad fungovania akejkolvek komunity.*



**PODKONICKÝ SPRAVODAJ** - mesačník vydávaný Obecným úradom v Podkoniciach pre svojich občanov.  
**Redakčná rada:** Mgr. Jana Šípková (-jš-), Dušan Kocúr (-dk-), Mgr. Miroslav Spišiak (-ms-), Martin Halaj (-mh-).

Tlač: COPIA Slovakia s.r.o.

Povolené: OÚ-OPT-2/2003

**NEPREDAJNÉ**

## ÚVODNÍK

*Dedinu odovzdáme vo výbornej finančnej kondícii a bez akéhokoľvek úveru a dlhu! Na účte nechávame 60 tisíc eur na výstavbu novej hasične. Veľmi veľkou vecou bude budúročné schválenie projektu multifunkčného ihriska za školou spolu s detským ihriskom a posilňovacím ihriskom. Áno, jedná sa opäť o projekt a verím, že nové vedenie sa k nemu postaví so zdravým sedliackym rozumom. Tento projekt nás nebude nič stáť na spoluúčasti. Dostaneme ho z Ministerstva pôdohospodárstva vo výške 150 tisíc eur. Tretím veľkým projektom, ktorý je v hre, je dotácia vo výške 200 tisíc eur na nový splaškový a dažďový kanál na Nivu z Envirofondeu.*

*Lúčim sa s vami ako starosta a vraciam sa na stoličku obecného zastupiteľstva. Verím, že práve skúsenosti z posledných štyroch rokov prispejú a pomôžu k tomu, že tu nebudeme stagnovať a Podkonice budú napredovať!*

*Teším sa na stretnutia s vami v pokojnej atmosfére.*

*Ing. Michal Vráb  
starosta*

## VÝSLEDKY KOMUNÁLNYCH VOLIEB

### STAROSTA

<b>Ivan Barla, JUDr., Ing.</b> , 53 r., manažér, Kresťanskodemokratické hnutie	296
<b>Michal Vráb, Ing.</b> , 37 r., starosta, nezávislý kandidát	251

### POSLANCI

<b>Juraj Barla, Mgr.</b> , 36 r., štátny zamestnanec, Kresťanskodemokratické hnutie	303
<b>Ľuboš Hošala, Ing.</b> , 50 r., softvérový analytik, Občianska konzervatívna strana	271
<b>Michal Vráb, Ing.</b> , 37 r., starosta, nezávislý kandidát	246
<b>Jana Šípková, Mgr.</b> , 42 r., asistent zákaznickeho servisu, nezávislý kandidát	237
<b>Ivan Barla, JUDr., Ing.</b> , 53 r., manažér, Kresťanskodemokratické hnutie	222
<b>Jaroslav Kostúr, Ing.</b> , 38 r., technik v autom. priemysle, KDH	209
<b>Patrik Hlinka</b> , 43 r., elektrikár, Kresťanskodemokratické hnutie	194
<b>Tomáš Kmet', Mgr.</b> , 42 r., Polícia SR, Smer – sociálna demokracia	189
<b>Miroslav Čunderlík, Ing.</b> , 41 r., obchodný manažér, KDH	182
<b>Oliver Očenáš, JUDr.</b> , 39 r., právnik, Sme rodina – Boris Kollár	181
<b>Michal Barla</b> , 35 r., technik, Sme rodina – Boris Kollár	168
<b>Dušan Koctúr</b> , 39 r., vedúci pracovník tech. úseku, KDH	157
<b>Miroslava Barlová</b> , 41 r., admin. pracovník, Kresťanskodemokratické hnutie	152
<b>Anna Pasiarová</b> , 65 r., dôchodkyňa, Slovenská národná strana	150
<b>Peter Slobodník</b> , 51 r., manažér, Sme rodina – Boris Kollár	123
<b>Ivan Kostúr</b> , 44 r., organizátor, Komunistická strana Slovenska	109
<b>Jozef Slobodník</b> , 50 r., technik, Sme rodina – Boris Kollár	104
<b>Anna Stajančová, Ing.</b> , 60 r., admin. pracovník, Slovenská národná strana	99
<b>Kristína Homolová, PhDr.</b> , 34 r., učiteľka, nezávislý kandidát	74

## ODPAD V CINTORÍNE

Prosíme vás, aby ste do kontajnerov v citoríne nehádzali umelé kvety. Kontajner je určený len na živé kvety, prípadne iný prírodný odpad.

## ZIMNÁ ÚDRŽA A PARKOVANIE V ZIME

Blíži sa zima a stojíme pred každoročným problémom parkovania na ceste. Poprosíme vás, aby ste svojich motorových pomocníkov parkovali vo svojich dvoroch. Poslednú sezónu sme v prvý týždeň plúženia v našej dedine mali veľký problém v starej dedine, kde bolo viac áut ako rok predtým. Rovnako na Hôrke a na Novej ulici. Buďme k sebe ohľaduplní, aby sa nestalo, že sa ráno zobudíme a naša ulica nebude preplúžená. Pluh musí mať určitú rýchlosť a ak mu bráni odparkované auto na ceste, buď neprejde alebo nepreplúži. Potom nastáva problém, že vám nemôžeme vyviezť odpad alebo nepríde k vám ani sanitka a podobne.

## HORÚCI POPOL V KUKANÁDOBÁCH

V zimnom čase sa každoročne opakuje, že v niektorých kukanádobách sa nachádza horúci popol. V tomto prípade kukanádoba nebude vyvezená. Viackrát sa už stalo, že sa vďaka horúcemu popolu zapálilo auto. Dbajme prosím na bezpečnosť.



## PARKOVANIE NA CHODNÍKoch

Opätovne vás žiadame – neparkujte prosím na novom chodníku! V zmysle zákona o cestnej premávke je parkovanie na chodníkoch zakázané. Vodič nesmie zastaviť a stáť na chodníku. Chodník môžu používať len chodci. To neplatí, ak dopravnou značkou alebo dopravným zariadením je určené inak, alebo ak ide o zastavenie a státie vozidla, pri ktorom ostane voľná šírka chodníka najmenej 1,5 m. Toto ustanovenie platí aj pre chodník, ktorý je súčasťou vjazdu do garáže alebo brány.



**Upozorňujeme vodičov na dodržiavanie tohto zákona.** V prípade, že nenastane zlepšenie budeme toto riešiť s Obvodným oddelením Policajného zboru SR.

Ďakujeme za pochopenie.

## OKTÓBER V NAŠEJ ŠKOLE

Jeseň, ktorej obdobím momentálne prechádzame, je až poeticky krásna. Nádherný čas, kedy sú okolité lesy odeté do pestrofarebných šiat a v diaľke sa už belejú končiare vrchov. Všetko je jasné, priezračné a čisté. Ostré slnečné lúče prerážajú chladné závaný vetra a hľadia naše tváre. Jeseň je naozaj krásna. A v októbri, nám pripomína jednu z najvzácnejších cností. Je ňou úcta

k starším. Úcta k tým, ktorí tvrdo pracovali, aby sa nám žilo lepšie. Úcta k tým, ktorí sa každý deň vzdávali radostí, ktoré im život ponúkal, aby urobili šťastnými svoje deti a vnúčatá. Úcta k našim ocom a k našim mamám. K starým rodičom. Aj my sme svojím vystúpením potešili a vzdali úctu starším občanom v Podkoniciach.

Tretí október bol pre nás zaujímavejší ako iné dni. Absolvovali sme tradičnú exkurziu do nášho obľúbeného Tihányiovského kaštieľa. Tá sa ale pre zmenu týkala netradičnej témy, ktorou sú pavúky. Začali sme deň hneď rozcvičením mozgových buniek v ZUŠ v Slovenskej Lupči, kde sme absolvovali menší kvíz týkajúci sa pavúkov a ďalej sme pokračovali na zaujímavú prednášku do Tihányiovského kaštieľa.

Štvrtý októbrový týždeň sme zahájili vyhodnotením súťaže „Jeseň pani bohatá“. Hodnotili sme veľa krásnych jesenných dekorácií, ktoré vytvorili deti spolu s rodičmi. Tieto úžasné dielka nás nielen potešili, ale aj naplnili obdivom k zručnosti a nápaditosti niektorých malých majstrov. Práce sú z roka na rok krajšie a porota to má ťažšie a ťažšie. Všetkým zúčastneným ďakujeme. Tieto krásne výtvary zdobia každoročne vestibul našej školy.



V piatok 26. októbra sa v kultúrnom dome našej obce konala Tekvicová slávnosť. Mali sme možnosť vidieť predstavenie zábavného Divadla z klobúka, ktoré zaujalo a pobavilo hlavne naše ratolesti. Deti si mohli vyskúšať ozajstné čarovanie v Škole mágie a kúziel za pomoci dvoch strapatých čarodejníc. Profesorka Minerva a jej popletená študentka Alexandria sa postarali o zábavu aj o trochu strachu. Po predstavení čarodejnice

čakala ťažká úloha – vyhodnotenie súťaže o najkrajšieho svetlonosa. Od začiatku sa nevedeli poriadne rozhodnúť, pretože všetky tekvičky a svetlonosy boli originálne a niečím výnimočné. Minerva a Alexandria ani len netušili, že by sa tekvica dokázala premeniť na UFO alebo dokonca na kotlík plný pavúkov a iných príšeriek. Nakoniec sa s tým však popasovali a vybrali desať svetlonosov, ktoré si zaslúžili naozaj výnimočnú pozornosť, obdiv a cenu. Ani ostatné výtvary však neostali nedocenené - každý si odniesol suveníru a sladkú pochúťku. My sa už nevieme dočkať, aké originálne nápady pri výrobe svetlonosov nás čakajú budúci rok.



*Bc. Ivana Nemkyová*

## PODKONICKÝ NÁUČNÝ CHODNÍK

### *SIEDMY PANEL – PLEŠE*

#### VLEK

Aj v dnešnej dobe je pýchou tunajších svahov práve lyžiarsky vlek, ktorý je dnes už samozrejme v inej, modernizovanej podobe. Avšak jeho predchodca bol ten, čo písal pôvodnú históriu, na spomínanú dobu pomerne moderného lyžovania nad Podkonicami. Prvý vlek, ktorý sa postavil v tejto lokalite pochádzal z Králik. Volal sa Turdus. Práce na jeho prestavbe začali na Plešoch v roku 1967 a pokračovali ďalšie dva roky. Stál pred chatou, kde je dnešné ihrisko. O čosi neskôr sa začala povyšovať chaty cca 20 metrov smerom na vrch Pleší realizovať jeho väčšia obdoba v podobe vleku 200-vky s názvom Transporta Chrudim. Tento sa doviezol z Čertovice. Bol to kotvový vlek. Jeho plány má dodnes Jozef Šípka. Bola to len stanica. Neskôr sa dorobila údolná stanica a vrcholová stanica. Koncom 80-tich rokov sa postavil posledný – terajší vlek „poma“. Jeho výrobca bola Tatrapoma Kežmarok a zakúpil sa z Tál'ov, vtedy už známeho strediska lyžiarov, ktoré v tom čase spravovali Stredoslovenské hotely Ružomberok – Interhotel Ružomberok. Táto spoločnosť samozrejme zastrešovala aj vleky. Jej riaditeľom a zároveň šéfom Interhotelov bol p. Kišš. Práve s ním sa obchod pre areál na Plešoch dojednal. Vlek stál 680 tisíc KčS. Peniaze naň Podkonice dostali z Ministerstva výstavby a cestovného ruchu SR. Vlek však bol krátky a muselo sa dorobiť pár staníc na vrchole. Táto práca bola financovaná z vlastných peňazí. Oplatilo sa - atraktivita strediska zo dňa na deň rástla. Počas hlavnej sezóny sa parkovalo až po „Rovienky“.



## RATRAK

Rozvoj strediska si rokom 1973 vyžiadala aj investície do techniky. Prvý ratrak, ktorý zakúpili bol kanadský Bombardier. Doviezli ho z Kremnice. Druhý ratrak v poradí bola Mulda. Kompletne ho zaplatila Slovenská štátna poisťovňa – oblasť riaditeľstvo Zvolen. Stál viac ako jeden milión korún. Zaujímavosťou je, že išlo o prototyp - v poradí 4. ratrak, ktorý bol vyrobený v Dubnici nad Váhom.

Nezanedbateľnou informáciou pre súčasníka je fakt, že v období roka 1991 nebol vlek typu „poma“ nikde v okolí. Bol iba na Donovaloch a tu v Podkoniciach. Neexistovali vtedy Králiky, či Selce ako ich poznáme dnes. Zato Podkonice patrili medzi vtedajšie špičkové strediská, vybavené skutočne tou najlepšou technikou, akú doba poskytovala. Stredisku dávalo obrovskú perspektívu a každý si bol toho vedomý. Týkalo sa to aj iných investícií.

## CESTA

Cesta bola investícia tunajšieho Obecného úradu – MNV, Lesného závodu Slovenská Ľupča, TJ Tatran Podkonice a JRD Podkonice. Technické zabezpečenie stavby prevzal zapožičaním, vtedy jediného Caterpillaru v okrese, Doprastav. Bola to veľká pomoc.

Pamätníci sa dodnes „popod fúz“ usmievajú i spomínajú: „A tak sa Caterpillar na tri dni s ťažby náhodou „stratil“ z okresu“. V skutočnosti ním tri dni a tri noci dvaja stroji vedúci ťažili novú cestu na Pleše. Presne túto cestu ako ju poznáme dnes. Po troch dňoch úmornej práce bola hotová. Nuž vtedy to vraj veru stálo veľmi veľa vysvetľovania a slivovice na okrese.

## PODKONICKÝ NÁUČNÝ CHODNÍK

Tieto diela by však nikdy neboli vznikli, nebyť zapálených funkcionárov Obecného úradu, spolupráce so zložkami z dediny (JRD, Tatran Podkonice), ale hlavne najväčšej podpore a súdržnosti obyvateľov našich spoluobčanov. Im sa dnes musíme poďakovať a myslieť na to, čo všetko pre nás vtedy urobili. Boli to nadšenci.

Nadšenie neutíchalo. Budovalo sa a stavalo. Aj to bol jeden z dôvodov, že TJ Tatran Podkonice bola vyhodnotená v roku 1987 v rámci okresu ako 1. najaktívnejšia. Umiestnenie sa samozrejme podpísalo na ďalšom rozvoji areálu. TJ dostala odmenu 70 tisíc KČS. Chatky, chata a jej klubovňa dostali z toho ďalšie vybavenie. Pribudol nábytok a rôzne iné zariadenie. Úsmevné sú spomienky pamätníkov, ktorí tvrdia, že toto stálo nielen veľa slivovice, ale i klobások.

Vedeli ste, že naše vrchy sa nazývajú medzi ľuďmi aj: Podkonické vrchy, Podkonické hole, alebo Podkonické Pleše?

## FARSKÉ OKIENKO

### 100 ROKOV OD ÚMRTIA PÁNA FARÁRA IGNÁCA KLÓCZIKA

Dňa 19. septembra uplynulo už 100 rokov od smrti pána farára, ktorý spravoval podkonickú farnosť na prelome 19. a 20. storočia (1894 - 1918). Nik z nás si teda už naňho osobne nepamätá, azda len tí najstarší z rozprávania. Je pochovaný u nás v Podkoniciach, na „novom“ cintoríne – ale v jeho najstaršej časti (od vchodu naľavo), ktorá býva často zarastená trávou a náletovými drevinami, vytŕča už odtiaľ len pár pomníkov či krížov. Hrob bol roky zanedbávaný až na občasné pokosenie jeho okolia. Vedomosť o tom malo iba pár žienok, ktoré z času na čas navšívili jeho hrob, aby sa naňho nezabudlo. Preto sa farská rada rozhodla, že pri príležitosti storočnice od úmrtia p. f. Klóczika upraví pomník i jeho okolie. Tak sa stalo v posledných októbrových dňoch a 2. novembra na Sviatok všetkých verných zosnulých sme zaňho spoločne obetovali omšu priamo na cintoríne.

Takto si na osobnosť pána farára spomína kronika:

*„Nový pán farár Ignác Klóczik s plnou mladíckou energiou sa staral o duševný stav svojich veriacich v jednotlivých obciach. Veľmi skoro zistil, že v našich horských podmienkach sa jeho farníkom žije veľmi ťažko a pásiky rolí veľa obživy nevydajú. Aj keď pôda už prešla do ich vlastníctva, čakal ich ešte neľútostný zápas s veľkostatkármi, ktorí nemali záujem o prosperitu drobných roľníkov. Tak sa snažil pomôcť vylepšovaním ich životných podmienok, zavádzaním novátorských myšlienok a šírením osvetu. Videl, že ovocné záhrady pri gazdovských domoch sú zanedbané a ich úžitková hodnota je veľmi nízka. Postupne začal s osvetovou činnosťou a podarilo sa mu presvedčiť*

niekoľkých gazdov, aby zaštepili do divokých plánok výhonky z kvalitných jabloní. Toto robil každú jar a po 4 - 5 rokoch objavili sa krásne, chutné jabĺčka na prvých zaštepených stromoch. Postupne o štepenie ovocných stromov mali záujem aj ostatní gazdovia, a tak realizoval technológiu štepenia ovocných stromov v ďalších záhradách a naučil aj mnohých mladých štepárov túto metódu. Videl, že občania Podkonic veľmi dobre prijímajú nové myšlienky a spoločne s ďalšími gazdami založil v roku 1897 Gazdovské potravinárske družstvo v Podkoniciach, ktoré napriek mnohým ťažkostiam a prekážkam úspešne hospodáril a pomáhalo Podkoničanom k hospodárskemu a kultúrnemu rozvoju. Bol jeho prvým predsedom a iniciátorom družstevnej myšlienky v Podkoniciach (neskôr, v roku 1928 vzniklo Úverové družstvo). Pomáhalo svojim členom aj nečlenom, keď potrebovali pôžičku pri prekonávaní finančných problémov (svadba, pohreb). V roku 1939 z finančných prostriedkov obidvoch družstiev si postavili aj dnešný kultúrny dom. V roku 1918 bola činnosť pána farára Ignáca Klóczika príkazom biskupského úradu v Banskej Bystrici ukončená a pán farár bol preložený na iné pracovisko. Ved, nezakrýval svoje národovectvo v čase tvrdej maďarizácie slovenského národa, a za to trpel od cirkevných i štátnych úradov - vtedy maďarských. Keď mal byť odvedený za túto činnosť žandármí do väzenia, Podkoničania sa zmobilizovali, bojovali za svojho duchovného pastiera a do dnešných čias sa spomína ako gazdovia bránili svojho pána farára.“

V mene celej našej farnosti ďakujem všetkým, ktorí zveľadili hrob môjho predchodcu. Nech vám vprosuje veľa požehnaní od Pána! Váš farár.

- mh -



## DOBRA NOVINA AJ TENTO ROK V PODKONICIACH

Dobrá novina každoročne pozýva deti a mladých ľudí na zapojenie sa do najväčšej pravidelnej dobrovoľníckej akcie na Slovensku s cieľom priniesť tradičnou formou koledovania vianočnú radosť z narodenia Krista do rodín a zároveň podporiť rozvojové projekty pre núdznych na africkom kontinente. V tomto ročníku budú v centre pozornosti konkrétne príklady komunít a partnerov v Ugande, ktoré sa aktívne spájajú pre spoločné dobro celej svojej komunity. **Ťažiskovým projektom bude Dom prozreteľnosti** (angl. Providence Home) v Nkokonjeru.



Život 48 detí je tu veľmi pestrý. Nájde tu špecializovanú miestnosť pre prácu s deťmi s fyzickým postihnutím, triedy pre vyučovanie a kreatívnu dielňu. Sociálny pracovník pravidelne navštevuje rodiny z miestnej komunity, kde učí rodičov, ako sa starať o deti so špeciálnymi potrebami. Každý mesiac prichádzajú do centra aj lekári z partnerských nemocníc, ktorí vyšetria deti a dospelých z celého okolia. Takýmto spôsobom sa pacienti dostanú k lekárskej starostlivosti bez nutnosti cestovať do vzdialenej nemocnice. V areáli centra nájdeme aj vlastnú pekáreň na chlieb, za mestečkom sestry obrábajú menšiu farmu, čím ušetria na strave pre deti tisíce eur ročne.

V predchádzajúcom 23. ročníku sa do Dobrej noviny zapojilo **24 297 koledníkov** v 2522 skupinkách, ktorí spolu navštívili **65 938 rodín**. Celkový výnos predstavoval **1 113 639,18 €**. Verejná zbierka Dobrá novina – 24. ročník je zapísaná v registri verejných zbierok Ministerstvom vnútra SR pod číslom 000 – 2018 – 020051 zo dňa 10. septembra 2018 na všeobecne prospešný účel rozvojovej spolupráce a humanitárnej pomoci. Bližšie informácie o koledníckej akcii a použití prostriedkov z verejnej zbierky nájdete na: <https://www.dobranovina.sk/tema-24-rocnika-padlo-do-urodnej-pody/>.

Tohtoročné Vianoce sa bude Podkonická farnosť podieľať na koledovaní Dobrej noviny už **10-ty krát**. Preto budeme nesmierne radi, ak sa do koledovania zapojí čo najviac detí a mladých. Azda aspoň tak ako minulý rok, keď sa odvážili pridať sa aj tí najmenší, pretože my, koledovníci zo skorších ročníkov sme už akosi vyrástli. S veľkou pravdepodobnosťou budeme tento rok koledovať **na sviatok sv. Rodiny - 30. decembra**. My, koledníci sa budeme stretávať už počas adventu na nácvikoch na fare po nedeľných sv. omšiach. Práve prostredníctvom tejto akcie môžeme pomôcť chudobným z rozvojových krajín tam, kde to najviac potrebujú - v ich domovoch. Tešíme sa na Vás!

# DOBRÁ NOVINA

KOLEDOVANIE DETÍ VO VIANOČNOM OBDOBÍ

*Ako podporiť dobrú novinu*

- ✓ modlitbou
- ✓ koledovaním
- ✓ prijatím koledníkov
- ✓ darom online
- ✓ darom na účet Sk771100000002940457894

- mh -

## ADVENT

Pred niekoľkými dňami som išiel kúpiť skrutky. Trochu ma zarazila skutočnosť, že keď som otvoril dvere obchodu, zrazu som sa ocitol v lese. Bol som obklopený vianočnými stromčekmi všetkých druhov, farieb veľkostí.... Musím sa priznať, že mám Vianoce rád, ale ani ako dieťa som to neprežíval dva mesiace dopredu. Obchody sa teda pripravujú, netrpezlivo očakávajú Vianoce, hlavne nech neujde ani jeden cent možného zisku. Možno by sme sa ich horlivosťou mohli inšpirovať. Boh je ten, kto zariadil, že Vianoce máme, hoci v čase jeho príchodu mu obchodníci nechceli prenajať ani izbu v hostinci.

Za nejaký čas začne skutočný čas prípravy na tieto udalosti, začína nový liturgický rok, nazývame ho adventom. Je milé, že i domy ľudí, ktorí Boha odmietajú, zdobia krásne adventné vence. No sami cítime, že by sme mohli urobiť viac ako len vyzdobiť svoje domy a každý týždeň zapáliť novú sviečku. V prvých dňoch adventu budeme počúvať slová Jána Krstiteľa: „Pripravte cestu Pánovi.“ Kto je ale v skutočnosti naším pánom? Kto alebo čo riadi náš život? Advent je príprava na príchod toho, kto vie zmeniť ľudský život od základu, pokiaľ o to stojíme. Ponúka možnosť začať novú, krásnu kapitolu v živote. Ale chcem, aby prišiel? Aby niečo zmenil? Každá zmena trochu bolí, nakoľko strácame niečo staré, čo poznáme, aby sme mohli získať nové, lepšie, ešte nezažité. Vpustiť niečo nové však vyžaduje odvahu a nás ovláda strach, ktorý je diablovým nástrojom.

Koľkí z nás vieme, že stav v ktorom sa teraz nachádza náš život nie je dobrý, trápime sa, nenachádzame pokoj. A pritom dobre vieme, čo máme zmeniť, čo opustiť, čo urobiť inak. Ale ten strach vykročiť... Advent nám dáva i možnosť urobiť nový prvý krok správnym smerom. Stíšiť sa a zamyslieť nad tým ale nestačí, treba vykročiť – urobiť konkrétny, reálny skutok. Boh k nám aj v advente vystiera ruku a pozýva sa jej chytiť, lebo je ten, ktorý nás potiahne, keď mi sami nebudeme mať odvahu alebo silu. Z osobnej skúsenosti môžem povedať, že to stojí za to.

Objaviť pokoj v duši, zanechať hnev, zbaviť sa sklamaní zo svojho zlyhania a prežívať vnútornú radosť sa dá i skôr ako „zalesníme“ svoje domy. Aj túto možnosť nám advent ponúka. Pokiaľ neviete ako na to, zastavte sa, rád vám i ja s tým pomôžem.



Budem sa za každého z Podkoníc modliť, aby sme mali dosť odvahy vykročiť.

*Miroslav Spišiak  
správca farnosti*

## ČERVENÁ REPA

K zelenine, ktorá sa zbiera na záver jesennej sezóny patrí aj červená repa – cvikla. Ide o zeleninu, ktorá je výborná surová či varená. Niekedy sa jej vraví aj krvavé zlato. Má vysoký obsah vitamínov C, E a minerály ako draslík, horčík, železo, jód, mangán a zinok. Vďaka obsahu kyseliny listovej podporuje správny vývin plodu, a tak je vynikajúcou súčasťou stravy aj pre budúce mamičky.



Práve na jeseň a v zime je optimálne zaradiť ju častejšie do jedálneho lístka, keďže má antibiotické a antiseptické účinky. Odkysličuje organizmus a posilňuje obranyschopnosť. Podporuje tvorbu krvi a zmierňuje menštruačné problémy. Obsahuje betaín, ktorý bráni rozvoju kôrnatému tepien a podporuje činnosť pečene.

Odvádza z tela nadbytočnú vodu. Cvikla zároveň uzdravuje črevo a ničí v ňom hnilobné baktérie. Vďaka vláknine, organickým kyselinám a ďalším prvkom pozitívne ovplyvňuje metabolické procesy.

Ideálne je jesť ju surovú, kedy organizmus dostáva doslova zdravý koktejl. Okrem preventívnych účinkov má však vplyv aj na pevnosť nechtov, krásu vlasov a pleť zbavuje nečistôt.

## CVIKLOVÝ ČOKOLÁDOVÝ KOLÁČ (OKRÚHLA FORMA S PRIEMEROM 24 CM)

*400 g surovej cvikle, 100 g mrkvy, 200 g kvalitnej tmavej čokolády, 100 g masla, 4 vajíčka, 200 g hnedého trstinového cukru, 100 g hladkej špaldovej múky celozrnnej, 1 PL kakaa, 1 balíček prášku do pečiva, ovocný pikantný džem - napr. ríbezľový, marhuľový*

Cviklu s mrkvou uvaríme, po vychladnutí ošúpeme a nastrúhame najemno. K nim pridáme na kúsky nakrájanú čokoládu.

Vajíčka vyšľaháme s cukrom. Medzitým si rozpustíme maslo a prilejeme ho k cviklovo-čokoládovej zmesi. Túto zmes potom pridáme k našľahaným vajíčkam a premiešame. Na záver pridáme múku, prášok do pečiva a kakao.



Dôkladne premiešané cesto vylejeme na vymastenú a múkou vysypanú formu a dáme piecť do teplo- vzdušnej rúry pri 180 stupňoch na pol hodinu. Upečený koláč necháme vychladnúť na kuchynskej mriežke a potom ho potrieme ovocným pikantným džemom alebo ho môžete poliať čokoládou.

## CVIKLOTO

*150 g ryže, 1 jarnú cibuľku, 1 cviklu, 1 strúčik cesnaku, 50 ml bieleho vína, mletú rascu, pažitku, korenie, strúhaný parmezán, maslo, soľ*

Na masle opražíme nakrájanú cibuľu aj so zelenou časťou, cesnak, pokrýjanú pažitku, mletú rascu a korenie. V prípade, že nemáte radi korenisté jedlá, korenie vynechajte.

Cviklu najemno nastrúhame, pridáme k cibuľke, premiešame a chvíľu podusíme. K zmesi pridáme ryžu, opäť dobre premiešame, podlejeme vínom a vodou, necháme variť v odkrytom hrnci. Vody by malo byť presne toľko, ako ryže.

Rizoto varíme na miernom ohni za častého miešania, je potrebné ho premiešať každé 2-3 minúty, aby neprihorelo. Keď sa voda odparí, opäť trochu prilejeme. Postup opakujeme až kým ryža nie je mäkká, teda minimálne 15 minút. Rizoto má byť vláčne, nie suché, ani také, že bude plávať vo vode.

Keď je ryža mäkká, pridáme kúsok masla, nastrúhaný parmezán a poriadne premiešame. Na záver rizoto dochutíme troškou citrónovej šťavy a posolíme.

Tip: Originálne talianske maslové rizoto sa robí z arborio ryže. Ak však arborio nemáte, alebo sa vám zdá drahé, nič nepokazíte ani klasickou ryžou.



### NEZVYČAJNE TEPLLO

Tohtoročný november odštartoval veľmi teplým a suchým počasím. Počas sviatku Všetkých svätých pripomínalo skôr začínajúcu jar ako pokročilú jeseň. Denné teploty prekračovali hranicu +20 °C, čo je v porovnaní s normálom o 8 až 10 °C viac. V prvom novembrovom týždni boli prekonávané rekordy maximálnej dennej teploty na viacerých stanicích. Maximum posledných dní bolo dosiahnuté na severovýchode Slovenska +24,6°C – teplota sa priblížila k hranici letného dňa (nad 25°C). Hodnotu 25°C a viac sme v novembri od začiatku meteorologických pozorovaní ešte nenamerali. Po ostatných nadpriemerne teplých mesiacoch teda pokračuje v nastolenom trende aj november. V noci často takmer nikde nemrzlo a veľmi vysoké teploty panovali aj na horách. Nemrzlo ani vo vysokohorských polohách, pretože prúdenie mimoriadne teplého vzduchu sa prejavilo najvýraznejšie práve tu. Tatry takto pred rokom mali metrovú snehovú nádielku, dnes ich možno prejsť suchou nohou. Takéto vysoké teploty dokážu pomýliť aj vegetáciu – objavajú sa púčiky na stromoch, prípadne kvety začnú znova kvitnúť.

Za alarmujúci ale možno považovať nedostatok zrážok. Azda citeľnejšie to pozorujú na nížine ako tu u nás v kopcoch. Vodnosť riek je rekordne nízka – na Dunaji sa tamker zastavila lodná doprava. Vplyv tlakových útvarov prinášajúcich teplý vzduch až z tropických oblastí už momentálne slabne. Signalizujú to aj pribúdajúce hmlý a nízka oblačnosť. Teplota pozvoľna zo dňa na deň klesá, pravdaže aj vďaka skraccujúcim sa dňom.

Kedy natrvalo nastúpi zimné počasie je zatiaľ otáznne. Náznaky zmeny sa v dlhodobej prepovedi objavujú predbežne na najbližší víkend – možný nástup mrazov (menej pravdepodobné je sneženie). Martin bieleho koňa opäť nepriniesol, i keď ide skôr o mýtus ako o pravidelne sa opakujúcu udalosť (štatisticky sa objavuje len raz za 10-15 rokov). Na prvé vločky teda čakáme dlhšie ako po minulé roky, no vyzerá že zmena je na obzore.

A čo hovoria o počasí novembrové pranostiky?

*Ak kvitnú v novembri stromy, bude zima trvať až do mája.*

*Svieti-li na Martina slnce jasné, to tuhú zimu znamená.*

*Akže je Martin mračný vo dne i v noci, ľavná zima i na Vyšnej Boci.*

*Keď na Martina list zo stromu neopadol, môžeme čakať tuhú zimu.*

*Aký je november, taký bude nasledujúci máj.*

## NAŠI RODÁCI - JURAJ SVRČINA

Prednedávnom sme oslavovali 100. rokov od vzniku prvého spoločného štátu Čechov a Slovákov. 28. októbra 1918 Československý národný výbor oficiálne vyhlásil v Prahe vznik ČSR. O dva dni neskôr, 30. októbra 1918, nezávisle od pražských udalostí, prijala v Martine slovenská politická elita Deklaráciu slovenského národa, známu pod názvom Martinská deklarácia, ktorou zverejnila svoje dávnejšie rozhodnutie o vyňatí Slovenska z predvojnového Rakúsko-Uhorska a spožití s českým národom v spoločnom štáte. Slováci ako národ mohli prvýkrát vo svojej histórii slobodne rozvíjať svoj jazyk, vzdelanosť a kultúru, sformovať svoje kultúrne a politické elity.

Významnú úlohu pri vzniku spoločného štátu zohral aj generál M. R. Štefánik, ktorý pôsobil hlavne vo Francúzsku, kde získal aj francúzske občianstvo. Ako francúzsky občan sa v 1. svetovej vojne zúčastnil v službách francúzskej diplomacie a armády na bojových aj iných akciách v zahraničí. Jeho aktivity vláda ohodnotila udelením najvyššieho francúzskeho vyznamenania Rádu čestnej légie a udelením hodnosti generála letectva francúzskej armády. V závere prvej svetovej vojny sa Štefánik aktívne podieľal na slovenskom a českom zahraničnom odboji.

A práve v čase osláv „storočnice ČSR“ by sme radi spomenuli aj nášho rodáka Juraja Svrčinu, ktorého vietor zavial z rodného dvora „u Svrčinkov“ až do ďalekej Ameriky. Sem sa vybral, tak ako mnoho iných, na zárobky. V roku 1917 vstúpil do Československej armády legionárskej vo Francúzsku, kde pôsobil až do roku 1919. Rok pôsobenia v légii sa rátal ako dva roky služby. T. j. celkovo odslúžil 5 rokov aj 9 mesiacov. Československé légie je súhrnný názov pre československé zahraničné vojsko, ktoré vznikalo v rôznych časových úsekoch v krajinách Dohody počas prvej svetovej vojny. Pri jeho ideovom zrode



stál T. G. Masaryk a jeho hlavným vojenským organizátorom bol M. R. Štefánik. Podľa dohodových štátov, na území ktorých tieto jednotky pôsobili, rozoznávame légie ruské, francúzske a talianske. Koho by táto téma zaujímala bližšie, odporúčam prečítať si knihu Zápisky legionára od autora Jozefa Honzu – Dubnického.

Po návrate z légii do rodnej obce dostal Juraj Svrčina od štátu ako uznanie trafiku. Trafika stála v mieste dnešnej hornej zastávky pod orechom. Bolo to miesto, kde sa stretávali chlapi, ktorí okrem toho, že si prišli kúpiť tabak, strávili hodiny rozprávaním a pozorovaním okolia. Trafiku v tých časoch zásobovala Terézia Vansová, známa spisovateľka, ktorá viedla veľkoobchod a okrem dodávania tovaru vzniklo aj priateľstvo, o čom svedčí korešpondencia, ktorá sa nachádza uložená v Literárno-hudobnom múzeu v Banskej Bystrici. V 50. rokoch vládna garnitúra znárodňovala čo sa dalo, a tak skončila i trafika pod orechom.

Aj vďaka tomuto rodákovi sme mali možnosť oslobodiť sa spod nadvlády maďarizácie. Z rozprávania rodičov a starých rodičov vieme, že i v Podkoniciach pôsobil učiteľ, ktorý učil deti maďarčinu i za cenu lieskovej palice.

Čeť Vašej pamiatke „strýčko Svrčina“!

(Spracované z rozprávania pána Ludovíta Valenta)

- jš -

## Z OBECNEJ KRONIKY

### MARTINSKÁ ZÁBAVA

*„Podľa uznesenia Rady MNV v Podkoniciach zo dňa 22.X.1965 usporiadal MNV a Osvetová beseda v Podkoniciach dňa 14. novembra 1965 tradičnú Martinskú zábavu v sále kultúrneho domu. Začiatok bol o 18:00 hodine. Zábava bola pod heslom: „Po dobre vykonanej celoročnej práci a po slávnostnom začiatku výstavby novej školy, pridte sa zabaviť a osláviť tradičné martinské hody. Úspešne pracovať – radostne žiť!“ Zábava mala poslúžiť pre lepší kontakt s občanmi, pre zblíženie a lepšiu a užšiu spoluprácu s nimi hlavne pri výstavbe novej školy, ku ktorej obec tohto roku prikrčila. Finančný efekt bol určený pre výstavbu novej školy. Zábava bola na peknej úrovni a bola hojne navštevovaná. Pozvaní boli všetci občania s peknými tlačenými pozvánkami a správanie občanov na zábave bolo slušné, takže možno povedať, že táto zábava sa vymykla z bežného rámca tanečných zábav – tancovačiek a stredísk pijatiky a bitiek.“*

November 1965

### VOĽAKEDY TO BOLO TAKTO...

Určite má každý z vás doma staré fotografie, ktoré sa týkajú života v našej obci. Zalovte vo svojich škatuliach, ofúknite prach a podel'te sa s nami s týmito spomienkami. Vyberte jednu naj, naskenujte ju, pridajte popis kto alebo čo je na fotografii. Fotky posielajte na mail [jankasipka@pobox.sk](mailto:jankasipka@pobox.sk) alebo [spravodaj@podkonice.sk](mailto:spravodaj@podkonice.sk) alebo tí z vás, ktorí nemajú možnosť skenovať, zastavte sa u mňa doma a rada vám s tým pomôžem.

- jš -



*Stav Kresťanského domu, február 1989*

## SPOLOČENSKÁ KRONIKA

### JUBILANTI

#### **50 rokov**

Janette Očenašová (č. d. 290)  
Jozef Surý (č. d. 361)

#### **80 rokov**

Ondrej Slobodník (č. d. 282)

#### **86 rokov**

Mária Vrábová (č. d. 227)  
Emília Slobodníková (č. d. 77)

#### **60 rokov**

Anna Polónyová (č. d. 327)  
Eva Luptáková (č. d. 154)



#### **87 rokov**

Júlia Turčanová (č. d. 49)

#### **65 rokov**

Július Maruška (č. d. 126)

#### **88 rokov**

Mária Vrábová (č. d. 88)



### NARODILI SA

Adam Lupták (č. d. 55)

### UZAVRELI MANŽELSTVO

Michal Dobřík a Andrea Strečková, Podkonice, 6.10.2018

